45ste jaar. — Nr 7. Dinsdag 18 Januari 1898.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt nº 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT:
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 »
Een » » 4 » »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn voorafbetaalbaar.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 18 JANUARI 1898.

St-VINCENTIUS.

François Coppée heeft in een artikel over den H. Vincentius à Paulo, (door M. de Broglie uitgegeven) het leven van dien heilige uitgelegd en einligt op de volgende wijze :

« ...... In zake van liefdadigheid is er nog niets zoo solied en van goed allooi, als de christelijke liefdadigheid, en dan, ik wilde M. Em. de Broglie bedanken omdat hij mij eenige zoo goede uren heeft laten doorbrengen in gezelschap van St-Vincentius ; want die man is toch belangwekkender dan de schoone madame, van zekeren ouderdom, die, als zij eenige bedden gesticht heeft in de hospitalen, wil gedecoreerd worden gelijk een *vieux brave*, of dan de miljoenrijke bankier, die maar een order te geven heeft op de Beurs, om een monstergroot voordeel binnen te strijken, en die, als hij uit voorzichtigheid, eenig geld aan de armen geeft, dit met bazuingeklank aankondigt in de dagbladen ! »

Statistiek van misdaden.

In de zitting van den Rijksdag, donderdag, heeft M. Spahn, een droevig tooneel opgehangen van den algemeenen staat der zedelijkheid in Duitschland.

In 46 jaren tijd, zegt M. Spahn, is het getal echtscheidingen verdubbeld en het bereikt thans het ontzaglijke cijfer van 1 op 1000 huwelijken.

In Mecklemburg is het cijfer der onwettige geboorten 30 p. c.

Te Berlijn worden de *souteneurs* zoo talrijk, dat zij een wezenlijk gevaar opleveren, en men zal eene bijzondere wet tegen hen moeten maken.

In de gevangenhuizen ontmoet men 24,000 personen, voor misdaden de zeden betrekkelijk.

Men ziet dat wij vreeselijk vooruitgaan in..... BESCHAVING.....

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

VOLKSBOND ST-MATERNUS. — Zondag 23 Januari om 8 uren s'avonds zal een schoon Concert gegeven door de KOORMAATSCHAPPIJ ST-CECILIA in het lokaal plaats hebben.

Al de leden der Maatschappij zijn er *met hunne familie* op uitgenoodigd.

HEERS. — Vrijdag des morgens, rond tien ure, stond de pachthoeve van Donneu in brand. Dit is de derde maal sedert eenige jaren. Mannen waren in de schuur aan 't dorschen ; eensklaps zien zij vuur in eenen hoop omgewand graan ; zij wierpen een paar emmers water op, meenden het vuur gebluscht, en gingen ondertusschen ontbijten. Midderwijl had het opnieuw beginnen te branden, en toen men dit bemerkte, stond gansch de schuur in vuur en vlam. De stallen en schuur zijn vernield. Het woonhuis is ongedeerd gebleven. Alles is verzekerd ; geene ongelukken.

BEERINGEN. — Uit goede bron vernemen wij dat men binnen een paar maanden zal beginnen met het aanleggen van den tram naar Hasselt. Men denkt de inhuldiging rond einde Augustus te kunnen vieren, dus met de feesten van den Boerenkrijg.

HEUKLOM. — Te Heuklom en in de naburige dorpen Kesselt, Veldwezelt en Hees zullen er eerstdaags samenwerkende Melkerijen opgericht worden.

HASSELT.— Donderdag avond voer de knecht der Royermolen met eene zwaar geladene kar heel naar Diepenbeek. Onderweg gleed hij uit en viel voor het rad, dat hem over de beide beenen ging. De arme jongen verkeerd in stervensgevaar.

NEERPELT. — In den vooravond van Driekoningendag hadden de eerw. Zusters van het nieuw klooster, een stelleke van Bethlehem in gereedschap gebracht. Opeens werd door de voorbijgangers eene hevige klaarte bemerkt, die gedurig toenam. Aanstonds werden de bewoners verwittigd, en het was ook meer dan tijd ; want reeds had het vernielend element de gansche stapel aangetast : de os, de ezel, het kribbeke en de 3 koningen waren reeds door de vlammen verteerd. Men heeft gelukkig bij tijds den brand zonder meer schade kunnen beperken.

EYSDEN. — Maandag morgend zag men in de richting der grens een vuurgloed. Het was een hooiwe mijt die in brand stond. Men vertelde dat een voorbijganger de onvoorzichtigheid begaan had van een steksken, waarmede hij zijne pijp aangestoken had, weg te werpen alvorens het gansch uitgedoofd was. De gendarmerie van Eysden heeft een onderzoek geopend.

AUBEL. — De invoer van het vee is zeer groot, de verloopene maand is er bijna voor 16000 fr. rechten ontvangen.

JEKERVALLEI. — Nooit zag men hier meer koopieden rondloopen voor witte aardappelen (magnum bonum). Men betaald ze acht, negen, zelfs tien frank de honderd kilogrammen, terwijl de roodeinlandsche, altoos op den eersten rang, nu moeilijk koopers vinden aan zes en half.

Alles wordt ten anderen dit jaar nog al goed verkocht en de landbouwers komen gemakkelijk af én van hun veestapel, en van hunne landbouwprodukten.

HASSELT. — Donderdag morgend, rond 8 ure, vergaderden in het nieuw lokaal der « Minerva » een honderdtal katholieke onderwijzers, voorgezeten door M. Lievesoons, onderwijzer te Bechelt, tot het verkrijgen van gelijkstelling der aangenomen en aanneembare onderwijzers met de officieële.

BREE. — *Misdadige pogingen.* Het moeten wel lage zielen zijn, die er vermaak in vinden den tram te doen ontriggelen.

Donderdag avond tusschen 4 1/2 en 6 ure heeft men hier tot tweemaal toe zulke misdadige poging aangewend, door telkens een grooten zwaren steen op de riggels te leggen.

De laffe kwaaddoeners zijn dank aan de waakzaamheid van het dienstpersoneel, in hun boos opzet niet geslaagd.

Het ware te wenschen dat de plichtigen ontdekt en voorbeeldig gestraft werden.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 10 FEBRUARI.

BINNENLAND.

De 3de vergadering van den Algemeenen Bond der katholieke kringen zal plaats hebben te Luik den 23 en den 24 April 1898.

— Men schrijft uit Brussel :

Te Sint-Stevens-Woluwe heeft een boerenjongen eene moordpoging gepleegd op eene herbergierster, die tegen hem eene klacht had ingediend voor mishandeling op haren man. Hij trof haar in de wang, met een schot van zijnen revolver, dien hij vervolgens op zichzelven richte. Na 3 schoten in het hoofd, was hij nog niet dood. Daarop liep hij naar de rivier waar hij insprong om zich te verdrinken. Dit gelukte hem evenmin, want hij werd door andere personen opgehaald.

— De policie heeft eergisteren te Anderlecht in eene gracht het lijk gevonden van eene persoon, schijnende een 60-tal jaren oud, en dat verscheidene sporen van geweld droeg. De geneesheeren hebben de toelating der begrafenis geweigerd. De doode had nog zijn zilveren horlogie in den zak.

— DAT IS « TOUPET » HEBBEN. — Een inwoner van Schaarbeek verloor over eenigen tijd zijnen portemonnaie met 100 frank. Het voorwerp werd gevonden door een braven werkman, die het naar het policiebureel bracht, ter beschikking van den verliezer.

Daar kwam nu zondag morgend eene jonge dame heel netjes gekleed, zeggen dat zij dien portemonnaie verloren had.

De commissaris geloofde haar en overhandigde haar den portemonnaie. Men oordeele over zijne verwondering als eenige minuten later, de ware eigenaar zich aanbood.

— HUISELIJK DRAMA. — In de Fortstraat te Brussel woont een brave werkman Karel R., en zijn huisgezin, bestaande uit vrouw en 4 kinders.

De oudste Hypoliet, een 18-jarige jongen, is een luiaard, die door zijnen vader tot beternis aangezet werd, maar waarvan hij hoegenaamd geene rekening hield, zoodat R. dreigde hem aan de deur te werpen.

Zondag nacht om 3 ure, kwam hij dronken thuis en, daar zijne moeder niet spoedig genoeg de deur opende, stampte hij die in. Toen begon hij zijne ouders te beleedigen.

De vader ten uiterste verontweerdigd, sprong in woede op en wilde den deugniet met een mes te lijve, doch de zoon zag wat er ging gebeuren en wierp den man met eenen vuistslag overhoop. De vader viel op een bed waar 2 kleine kinderen sliepen, een dezer, een 11-jarig meisje, werd per ongeluk door het mes getroffen, dat de vader in de hand had.

Terwijl nu de geburen toesnelden om hulp te bieden, riep de moeder de policie, welke den slechterik aanhield, en tegen den vader procesverbaal opstelde.

— Ouders of voogden, die van het gouvernement voor hunnen zoon of pleegzoon willen eenen plaatsvervanger bekomen in 't leger, moeten voor 1 Februari hunne vraag doen bij den ontvanger van 't enregistrement hunner streek, en terzelfder tijde bij hem 200 fr. storten, waarvan een kwijtbrief moet gegeven worden.

Die 200 fr. worden teruggegeven, als de jongeling een goed lot trekt of zelf wil dienen.

— BELGISCHE KARDINAAL. — Op verzoek van Z. M. den Koning der Belgen zal in 't kort een Belgische geestelijke tot de waardigheid van kardinaal verheven worden. Deze Belgische Kardinaal zal te Rome verblijven, en deel maken van den Pauselijk hof.

Volgens den *XXe Siècle*, zou de keus van Z. H. den Paus vallen op Mgr. Heylen, prelaat der abdij van Premontreiten, te Tongerloo, die deser dagen naar Rome vertrokken is om met den Paus schikkingen te nemen voor eene zending, welke hij voornemens is te stichten in Kongo. De inrichting dezer zending zou toevertrouwd worden aan den zeer eerw. heer kannunik Deckers, van dezelfde abdij die eerlang tot de waardigheid van gemijterden abt zou verheven worden.

— 'T PAKT NIET. — Zoals men weet, bestaat er een ontwerp om de hoogere en lagere gedeelten van Brussel door eene ijzeren of stalen galerij te verbinden.

Men zou eene brug maken boven de huizen, welke in het midden der lage stad zou uitkomen en welke men zou bereiken bij middel van eenen ophaler.

Het ontwerp begint besproken te worden.

De Brusselaars vinden er weinig goeds in.

Vooreerst, zeggen ze, wie zal er naar den ophaler gaan om langs de brug het hoogere deel der stad te bereiken ?

Niemand. In dat geval zal de onderneming hare kosten niet maken en men zal voorstellen dat de Staat dien kemel overneme.

Bijgevolg, wij kunnen niet anders dan er bij verliezen.

— CONGOLEESCH MUZEUM. — De Koning zou voornemens zijn, eene groote uitgestrektheid grond te Brussel aan te koopen om er een muzeum te bouwen voor het bewaren van merkweerdige zaken uit Congo.

De gebouwen zouden ook dienen voor het inrichten van de handels- en staatsdiensten.

— Een persoon die tusschen Brussel en Gent reisde, verhaalt dat op een der treinen brand was ontstaan in zijnen wagon. Hij vluchtte in een anderen wagon, waar hij het geval meedeelde. Men poogde het alarmsignaal te doen werken, doch vruchteloos ; men was verplicht langs de voettreden tot aan den dienstwagon te gaan, ten einde den treinoverste te verwittigen. Het is niet de eerste maal, dat reizigers zich over het niet werken der alarmsignalen te beklagen hebben.

— Men meldt uit Charleroi :

Sedert het einde van den beetenoogst heerscht hier eene ziekte onder de peerden, die begint met eenen hoest en eindigt met den dood. Het schijnt dat bestuurder der veeartsenijschool van Cureghem den aard dezer ziekte nog niet heeft kunnen vaststellen. In eenen stal te Erquelines bleven 7 peerden dood, 5 te Montignies-Saint-Christophe, 9 te Leers-Fosteaux, 6 te Hantes-Wihéries. Alle mogelijke maatregelen tot verdere uitbreiding der ziekte zijn genomen.

— Men schrijft uit Namen :

De echtgenooten Warnier stonden gisteren morgend zeer vroeg op, om aan hun werk te gaan. De 2 kinderen kwamen ook weldra voor den dag, doch daar het voor die kleinen nog veel te vroeg was, zonden de ouders hen terug naar bed. Zij gehoorzaamden : maar eenige oogenblikken later werd een schot gehoord. De ouders snelden naar boven en vonden het 3 jarig meisje met doorschoten hoofdje stervend te bed liggen. Men weet niet juist hoe het ongeluk gebeurde, maar men denkt dat het jongske, 6 jaren oud, met den geladen revolver heeft gespeeld, die boven het bed hing, en zoo zijn zusterke getroffen heeft.

— Men schrijft uit Herve :

Een persoon van deze stad, R. genaamd, was te Dison eenen geneesheer gaan spreken. De laatste bracht zijnen bezoeker in rijtuig tot halfweg de baan, die hij af te leggen had. Toen de man van den doktor afscheid nam, dronken zij samen nog een glas in eene herberg, waar andere personen binnen waren, die vermoedden dat R. goed van geld voorzien was. Zij verlieten de herberg en wachten hem af op den weg, vielen hem aan, ontnamen hem al wat hij bij zich had en lieten hem voor dood liggen. Lang nadien werd hij daar door voorbijgangers gevonden. Zijne wonden zijn doodelijk.

— BOTSING OP DEN SPOORWEG. — Eene nieuwe botsing heeft zaterdag plaats gehad, ditmaal te Aalst, waar een trein met groot geweld eene rij goederenwagens overhoop gereden heeft.

Die wagons stonden op eene rangeerbaan, waar de andere trein door eene verkeerde werking van de wisselnaald in volle snelheid op kwam gereden.

Tien wagons werden vernield. Vier personen van het dienstpersonneel werden erg gewond. De stoffelijke schade bedraagt 80.000 fr.

— SCHRIKKELIJK HUWELIJKSDRAMA TE ANTWERPEN. — *Een policieagent die zijne vrouw vermoordt en zichzelf door het hoofd schiet. — Vijf ongelukkige weezen.*

De wijk van den Dam, namelijk de Bredastraat werd zaterdag avond in opschudding gebracht door een gruwelijk drama, dat plaats had in de woning van een politieagent.

In gezegde straat woonde de genaamde Pieter Rogiers, geboren te Kalcken, 40 jaar oud, policieagent van eerste klas, in dienst in de 7 wijk.

Hij had voor echtgenoote Catharina Renty, 36 jaar. Er zijn vijf kinderen. Het oudste, een jonkske is 13 jaar en het jongste 6 jaren oud.

Jaren kwamen man en vrouw betrekkelijk goed overeen. Wel had de vrouw in vroegere jaren kennis gehad met een anderen politiebeambte, doch deze had over eenige jaren den dienst en zelfs de stad verlaten, en sinds heerschte de vrede in het huisgezin.

Doch dezes dagen vernam Rogiers dat die betrekkingen nog niet opgehouden of herbegonnen waren, terwijl de andere, die middelerwijl ook getrouwd was, reeds weer van zijne vrouw gescheiden leefde.

Dit gaf in het huisgezin natuurlijk aanleiding tot nieuwe twisttooneelen, die met den dag erger werden.

Zaterdag was dit andermaal het geval.

Rogiers was rond 6 ure thuis gekomen om tegen 11 ure weer in dienst te gaan.

Kort voor dit uur, toen hij reeds zijn uniform en wapens aan had, raakten de beiden echtgenooten weer aan het twisten, in tegenwoordigheid van hun oudste zoontje.

De twist liep ditmaal zoo hoog dat de agent ten toppunt van woede, zijnen revolver trok en een schot op de vrouw loste. Hij trof haar in de herssens en de ongelukkige viel morsdood neer.

Rogiers wilde nu het wapen op zichzelven richten. Zijn zoontje, dit ziende, sprong toe om het hem te beletten, doch hij duwde het kind weg. Een tweede schot klonk en een tweede lijk stortte bloedend naast dat der vrouw.

Onnoodig te zeggen dat het gerucht van den twist, vervolgens de schoten en het geschreeuw van 't kind, de bewoners der bovenverdieping en andere geburen hadden te been gebracht.

Zij snelden toe : de een riep een geneesheer, de andere de policie en in een omzien was de straat vol volk. Commissarissen Bekaert van de 7e en Van Osteren der 5e wijk noord, waren spoedig ter plaats ook dokter Bauwens.

De hulp van de laatste was overbodig, de beiden getroffenen waren op den slag gedood.

De twee lijken werden naar het Stuivenbergsgasthuis gebracht.

De vijf kinderen zullen, indien zij door de familie niet worden aangetrokken, in een gesticht worden geplaatst.

BUITENLAND.

Frankrijk.

GOUD IN BAKSTEENEN. — Een fransch geleerde heeft ontdekt, dat de gewone klei waarvan men steenen bakt goud bevat, verscheidene centigrammen per ton.

Hij verklaard dat men volgens eene door hem aangegeven methode uit 100 kilos klei voor 60 à 65 ct. goud zou kunnen halen en hij berekend dat de muren der huizen in Frankrijk voor ruim 41 millioen fr. aan goud bevatten.

Amerika.

EEN OUDE BOOM. — Een eikenboom werd te Baraboo, in Amerika geveld, waarvan de stam 400 ringen had, hetwelk overeenkomstig den algemeen gevolgden regel, welke zegt dat ieder jaar een nieuwen ring gevormd wordt, moet aanduiden, dat de boom ontsproten was ten tijde dat Columbus zijne eerste ontdekkingsreis deed naar de nieuwe wereld. De boom was zes voet in doorsnee bij den stam.

— GROOTE GEBOUWEN. — Het Staatskapitool van Texas is het grootste Staatsgebouw in de Vereenigde-Staten en het zevende in omvang onder de gebouwen van de wereld.

Het is gebouwd in den vorm van een groot Grieksch kruis van rood Texas graniet, met eene centrale rotunda, overdekt door eenen koepel van 311 voet hoog.

De bouw ervan werd begonnen in 1881 en voltooid in 1888 en koste ongeveer 3.500.000 dollars.

Het werd betaald met drie millioen acres Staatsland, afgestaan aan de kapitalisten, die het geld ervoor hebben verschaft.

— DROOGLEGGING VAN DEN OCEAAN. — Men heeft berekend, dat als de geheele Oceaan werd drooggemaakt, en men al het water in de lucht liet verdampen, de hoeveelheid zout die er overbleef voldoende zou zijn om eene oppervlakte van 5 millioen vierkante mijlen met eene laag zout van eene mijl dikte te bedekken.

Congo.

DE TELEGRAAF IN KONGO. — De telegraaf-en telefoonlijn is regelmatig in werking tusschen Matadi, Boma, Tumba en Gongolo ; deze laatste plaats is maar 90 kilometers van Stanley-Pool verwijderd.

Binnen enkele maanden zal de lijn tot aan deze stad voltrokken zijn, tegelijkertijd met den spoorweg.

Van dan af zal het vervoer van het materiëel vergemakkelijkt worden en zal de voortzetting der lijn tot Stanley-Falls den Evenaar en het meer Tangasika grootelijks bespoedigd worden.

Deze lijnen zullen gezamenlijk 2000 kilometers lang zijn en omstreeks 3 miljioen frank kosten.

De Kongostaat zal bij middel van buitengewone geldmiddelen die kosten moeten dekken. Een eerste krediet van 800 duizend frank zal in de begrooting van 1898 geschreven worden.

VERSCHRIKKELIJKE MIJNRAMP. — *Mijn in brand. — Talrijke slachtoffers.*

Glewitz, 17 Januari.

Er is brand ontstaan in de koningin Louisemijn, bij Zabrze.

Men heeft 15 zwaar gewonde werklië opgehaald, waarvan reeds 7 in het lazaret overleden zijn.

Men vreest dat er nog 25 arbeiders beneden zijn.

Deze moeten dood zijn of buiten kennis liggen, want men heeft niets van hen meer gehoord.